

Online- och webbnyheter för TLS medlemmar

Nr 2001:5 2001-12-02

Nyhetsbrevet produceras på uppdrag av TLS. Syftet är att hålla medlemmarna à jour med online-/webbbranschen. Det är inriktat mot information för yrkesmässig användning och avgränsat på i princip samma sätt som branschorgan som Information World Review (IWR), Electronic Information Report (EIR), Online, EContent, Information Today etc. Dessa utgör också de viktigaste källorna vad gäller internationella nyheter. Beträffande Sverige hämtas nyheter av relevans från Computer Sweden (CS), Dagens IT (DIT), m fl.

Nyhetsbrevet startade för två år sedan. Kanske är det läge att nästa år genomföra den tätare utgivning jag tidigare talat om? Nåväl, oberoende av hur det blir kommer nästa brev att bestå av den sedvanliga rapporten från Online Information i London, som i år äger rum den 4-6 december. Jag hoppas ha det ute strax efter årsskiftet.

Innevarande brev är något kortare än normalt. Det beror dels på att det inte är så länge sedan det förra utkom (9/10), dels på att inget "revolutionerande" hänt på onlinemarknaden. Som vanligt har jag ändå noterat lite intressant "vid sidan om", t ex gigantiska sökmotorn Wayback Machine, med vars hjälp man kan "skära historiska skivor ur webben", och OCLCs köp av netLibrary.

Indelningen är som vanligt Internationellt och Sverige, med en underindelning anpassad till det aktuella nyhetsflödet. I det sista avsnittet under Sverige kommenterar jag diskussionen om att ta betalt för tidningar på webben. Allra sist finns ett "extra" avsnitt om mobilt Internet. Det var egentligen inte meningen - ämnet förtjänar nämligen en mer utförlig redovisning än vad som hör hemma här. Ty även om det är ganska tyst på WAP-fronten så sker desto mer vad gäller sådant som GPRS, 3G, nya mobiltelefoner, Internetåtkomst med handdator, etc. (Kanske blir det en artikel i Tidskrift för Dokumentation, baserad på mitt föredrag om "mobilt Internet och information online" på TLS höstkonferens?)

Lars Klasén

Sema InfoData

lars.klasen@infodata.se

1. Internationellt

1.1 Affärs- och företagsinformation, nyheter

Dialog har lanserat Company Profiles. Det rör sig om en "one-stop access" till detaljerad och aktuell information om över 500.000 börsnoterade företag i 188 länder. (Dialog eNews 6/11 2001). Priset, ca 100.000 kr per år för en kund med en användare, gör att de enda som kan komma ifråga är större kunder. Det kan jämföras med de närmaste konkurrenterna vad gäller denna typ av information: En kund vid Hoover's (som har utförliga uppgifter om 17.000 företag) betalar i snitt 20.000 kr/år, vid OneSource (Business Browser) 70.000 kr/år. Bland andra konkurrenter finns Factiva/Dow Jones Interactive (Company Quick Search, 250.000 företag) och LexisNexis (Company Dossier, 500.000 företag). Marknaden för denna typ av information uppskattas till 3 miljarder kr. (EIR 30/11 2001)

Dialog utvidgas med information från Mergent. Det rör finansiell och nyhetsinformation om 9.000 börsnoterade företag. (EIR 19/10 2001)

EIU och EcoWin skapar ny internationell ekonomi- och finansdatabas. EIU, Economic Intelligence Unit, ska genom att integrera sin EIU DataSeries (www.eiu.com/data) med EcoWins ekonomiska tidsserier i EcoWins Windows-plattform skapa en unik produkt för sökning i och åtkomst till data om och analyser av aktuella marknadsdata och förutsägelser. EIU, som ingår i Economist Group, har 500.000 kunder, driver ett internationellt nätverk av marknadsanalytiker och tillhandahåller produkterna CityData, CountryData, CountryIndicators och CountryAnalysis. (InfoToday NewsBreaks 5/11 2001). Produkterna gör nu tillgängliga via Alacra. (IWR Nov 2001) (Anm: Economist erbjuder också gratis "briefings" om 60 länder via www.economist.com/countries. (IWR Sept 2001))

Skyrminder utvidgas med information från Standard & Poor's i form av utförlig finansiell information om 13.000 företag. Skyrminder täcker 31 milj företag i 230 länder. (EContent Xtra 9/10 2001)

Alacra (f d Data Downlink) får databas med 3 milj scannade företagsdokument. Databasen heter Pioneer och produceras och indexeras av Perfect Information. (NewsBreaks 26/11 2001)

Dun & Bradstreet köper Harris InfoSource och dess databas med information om företag inom tillverkningsindustrin för 750 milj kr. Harris InfoSource (omsättning 150 milj kr/år) integreras i D&Bs Marketing Information Solutions, som med intäkter 1.6 miljarder kr första halvåret 2001 (3:e kvartalet: 780 milj kr) svarar för ca en fjärdedel av D&Bs totala intäkter (3:e kvartalet: 3 miljarder kr, varav kreditinformation 2.2 miljarder kr). Köpet är ett led i D&Bs satsning på att expandera utanför området kreditinformation - där man ju redan har en så hög marknadsandel (EIR uppger 95 % inom sitt segment!) att tillväxtpotentialen i princip är lika med noll. D&Bs kreditinformationstjänst för mindre företag som lanserades i maj har redan 3.500 registrerade användare. (EIR 19/10, 26/10 2001)

D&B nytt namn för Dun & Bradstreet. Namnbytet är det första på 62 år. (EIR 2/11 2001)

Equifax omsatte 2.9 miljarder kr under 3:e kvartalet 2001. Man satsar nu hårt på kreditinformation med tjänsten Small Business Financial, som idag har uppgifter om 5 milj småföretag men vid årskiftet 9 milj. (EIR 26/10 2001)

OneSource Business Browser har fördubblat antalet befattningshavare i sin databas. Det rör sig nu om 4 milj, varav 250.000 från UK. (EIR 9/11 2001)

Hoover's ökar abonnemangsintäkterna rejält. Man fick 378 nya storkunder under tredje kvartalet och av kvartalets totala intäkter, 80 milj kr, kom 56 milj kr (70 %) från abonnemang. (EIR 2/11 2001)

... till skillnad från TheStreet.com vars abonnemangsintäkter under tredje kvartalet ökade till 25 milj kr, vilket bara är 10 % mer än 2000. Annonsintäkterna sjönk till 10 milj kr från 30 milj kr och därmed de totala intäkterna till 37 milj kr från 55 milj kr. (EIR 2/11 2001)

Edgar Online lanserar Edgar Pro 2 - hotar Disclosure. Edgar Pro 2 erbjuder företagsinformation från USAs Securities and Exchange Commission information som direkt konkurrerar med den som säljs av Thomsons Disclosure. Målgrupper är banker, revisorer, finansinstitut etc. Edgar Online har 660 kunder och omsätter ca 100 milj kr, dvs kunderna betalar i snitt 150.000 kr/år. Disclosure uppskattas omsätta ca 800 milj kr med kunder som i genomsnitt betalar för 2.5 milj kr/år. (EIR 9/11 2001)

Edgar Online gynnas av länkar från SEC. U.S. Securities and Exchange Commission (SEC) ger idag gratis åtkomst till bolagsinformation (SEC Filings), dock ej i realtid utan med fördröjd uppdatering om 24 timmar för att inte konkurrera med de betaltjänster som erbjuder dessa i realtid (t ex Edgar Online och 10K-Wizard). Nu ska SEC lägga in länkar från sina rapporter till motsvarande i Edgar Online, som en service till de som önskar köpa dem i realtidsversion. Detta antas gynna Edgar Online. Men inget hindrar 10K-Wizard m fl att låta SEC göra detsamma för dem. (EIR 2/11, 30/11 2001)

Bonnier Business Information, UK, låter svenska Mogul.com utveckla ny webbtjänst. Det rör sig om ett söksystem för dess databas med 6.5 milj företag. Ordervärdet är 4.7 milj kr (CS 21/11 2001)

Thomson Financial lanserar Thomson Mergers. Det är en ny portal för "minutfärska" nyheter om företagssammanslagningar och förvärv. (www.thomsonmergers.com) (IWR Nov 2001)

Thomson Financials får allt svårare att sälja de delar som inte tillhör kärnverksamheten. Bara två aspiranter finns nu kvar och de blir allt mindre värda. (EIR 2/11 2001)

Bloomberg snart till salu? Thomson tänkbar köpare. Det ryktas att Bloomberg kommer att säljas sedan huvudägaren Michael Bloomberg blivit vald till borgmästare i New York. Thomson förbereder ett bud på 105 miljarder kr. Andra tänkbara köpare är Pearson och Merrill Lynch, som redan äger 20 % av Bloomberg. (Dagens Industri 13/11 2001)

Pearson säljer FT Energy till McGraw Hill. Köpeskillingen är 1.3 miljarder kr. FT Energys nyhetsbrev, informationstjänster och databaser ska samordnas med McGraw Hills Platts, som förser bl a Bloomberg, Bridge, Reuters och Standard & Poor's med informationstjänster inom energiområdet. I och med försäljningen slutför FT Group sin koncentration på affärs- och finansinformation. (EIR 12/10 2001)

Factiva utökas med Harvard Business Review. (EIR 16/11 2001, NewsBreaks 19/11 2001)

Factiva ökar. Man sålde för ca 670 milj kr under 3:e kvartalet 2001, vilket ska jämföras med ca 600 milj kr samma period 2000. Vinsten minskade dock: 22 milj kr (2000: 52 milj kr). (EIR 19/10 2001)

Dow Jones intäkter minskar. Försäljningen under tredje kvartalet var 4.1 miljarder kr, 21 % lägre än förra året. Annonsförsäljningen minskade till 3.4 miljarder kr från 2.2 miljarder kr. (EIR 19/10 2001)

WSJ.com: fler abonnenter men mindre intäkter. Antalet abonnenter den 3/9 var 609.000 (2000: 506.000). 3:e kvartalets intäkter var dock bara 90 milj kr (2000: 130 milj kr). (EIR 19/10 2001)

Individual.com lägger ner sin gratis nyhetstjänst. Det är oklart vad som kommer istället. Individual.com ägs av Office.com, vars ägare Winstar är konkurshotad. (EContent Xtra 9/10 2001)

ABCNEWS.com och RealNetworks startar betaltjänst. ABCs nyheter och livesändningar är nu enbart tillgängliga via RealNetworks RealPlayer GoldPass (100 kr/månad). (www.real.com) (EContent Xtra 23/10 2001)

1.2 STM mm

MEDLINE firar 30 år. I början av 1970-talet startades det projekt som för 30 år sedan resulterade i MEDLINE. Detta i sin tur härstammade från det system för datoriserad produktion av Index Medicus som NLM tog i bruk 1964. MEDLINE har referenser till artiklar i 4.500 tidskrifter. (NLM 30/10 2001)

ChemWeb.com har ny (gratis) version av Medline. Därtill har webbplatsen försetts med möjlighet att utföra "semi-empirical computational chemistry calculations within the GAMESS (General Atomic and Molecular Electronic Structure System) chemical program". (Online Nov/Dec 2001)

Drug.com har lanserat en databas med över 24.000 läkemedel. Beskrivningar, symptom, biverkningar, användning, ... (ResearchBuzz 8/11 2001)

Medscape har svårt att hitta köpare sedan Viacom hoppat av. Frågan är nu om något professionellt förlag (t ex Kluwer, Reed Elsevier) är intresserat. (EIR 16/11 2001)

Flera nya databaser vid STN: TOXCENTER (som skapas från Caplus, BIOSIS, IPA och Medline och ersätter nedlagda TOXLINE från NLM), STANDARDS (440.000 referenser till standarder från ISO, DE, F, AT, CH, US och JP), COPPERLIT och Weldasearch (båda från CSA). (STNews 26/11)

STN: CASREACT har utökats med 1.4 milj reaktioner: 1 milj från 61.000 dokument 1974-1984 från InfoChem och 407.000 reaktioner från 38.000 dokument 1985-1991. Därmed innehåller CASREACT mer än 5.6 milj reaktioner från mer än 325.000 dokument. (STNews 7/11, 26/11 2001)

Stadig uppgång för FIZ Karlsruhe/STN. FIZ Karlsruhe, som är driftställe för STN International, anger i sin årsrapport för 2000 intäkter om 180 milj kr (17 % mer än 1999). Antalet databaser var 213 (10 fler än 1999), med totalt 308 milj dokument (18 milj fler än 1999). (IWR Sept 2001)

Matweb är en databas med information om 20.000 ämnen (metaller, plaster, keramer, kompositer) inkl fysiska, mekaniska, termiska etc egenskaper. (ResearchBuzz 22/11 2001)

Paper Village 2 har lanserats av Engineering Information. Här finns bl a databaserna PaperChem och US Patent and Trademark Office Database. (www.ei.org) (IWR Oct 2001)

Derwent ska översätta patent åt U.S. Patent and Trademark Office (USPTO). Det gäller "human assisted" maskinöversättning till engelska av patent som inte är på engelska. (Online Nov/Dec 2001)

EPTracker bevakar handläggning av patentansökningar. Minesofts nya tjänst erbjuder automatisk bevakning av patent vid European Patent Office, en process som kan ta flera år. (Minesoft 29/11 2001)

NTIS sponsrar en portal för statliga webbplatser i USA inom vetenskap och teknik. (www.scitechresources.gov). (ResearchBuzz 25/10 2001)

LexisNexis har köpt CourtLink. CourtLink tillhandahåller 200 milj dokument från 1.400 domstolar för 50.000 användare vid 230 av USAs 250 största advokatfirmor, banker, försäkringsbolag m fl. (EIR 2/11 2001, NewsBreaks 5/11 2001)

1.3 Onlinetjänster - övrigt

Onlinetjänster: 38 fler kunder, 9 % fler användare. EIRs redovisar följande antal användare/lösenord resp. kunder/företagslicenser den 30/9 för ett antal onlinetjänster: **Användare:** LexisNexis 2.4 milj, Factiva 1.3 milj, WSJ.com 609.000, Hoover's 26.000 (minus 47 % på ett år) och Edgar Online 18.000. (Totalt har antalet användare/lösenord ökat med 9 % på ett år. Året innan var ökningen 15 %) **Kunder:** Dialog 20.000, Hoover's 7.500 (plus 102 % på ett år), OCLC First Search 6.500, NewsEdge 1.500, OneSource 840, Comtex 700, Edgar Online 660. (Totalt har antalet kunder ökat 38 %). Trenden är en övergång från individuella avtal till företagslicenser (se t ex Hoover's!). (EIR 30/11 2001)

Dialog vill få tillbaka gamla abonnenter. Dialog förlorade många abonnenter när man för några år sedan införde en årlig minimidebitering som var sådär tio gånger högre än den tidigare lägsta årsavgiften. De erbjuds nu ett år utan minimidebitering (dvs enbart pay-as-you-go) för en startkostnad av ca 2.000 kr (inkl 10 användare). Cirkeln är slutet ... (Dialog 21/11 2001)

Dialog samarbetar med AIIP om manuell sökservice. Sökningar kan beställas via webben och utförs av sökexperter vid Association of Independent Information Professionals. (Dialog eNews 6/11 2001, NewsBreaks 19/11 2001, EIR 9/11 2001)

1.4 E-böcker, e-tidskrifter

netLibrary i kris köps av OCLC. OCLC har lagt ett bud på konkurshotade e-boksförlaget netLibrary, som enligt mediarapporter på sista tiden förlorat 100 av 230 anställda. netLibrary samarbetar med 300 förlag och har över 40.000 titlar i sitt utbud av e-böcker. 5.500 bibliotek m fl nyttjar e-böcker vid netLibrary. Frågan är nu om OCLC gör ett klipp eller en dålig affär. E-böcker har ju inte precis rosat marknaden. (NewsBreaks 19/11 2001)

11 september - en affärsmöjlighet? Efter attentaten i USA startade flera av informationsmarknadens aktörer (NewsEdge, Factiva, LexisNexis, Gale, WebMD, Medscape ...) gratis webbplatser med information med anknytning till detta. De har fått en mycket stor användning. Nu lanserar netLibrary "Understanding September 11: eBooks on the Issues" där man marknadsför e-böcker inom 8 avdelningar, bl a "Terrorism", "Military Resources", "Islam", "Judaism", "Coping, Grieving, and Children's books". (www.netlibrary.com/911) (netLibrary 27/11 2001)

Gale InfoTrac inför SFXs standard OpenURL. De bibliotek som använder InfoTrac kan därmed länka sina resurser till databasen. OpenURL används nu av mer än 35 kunder, bland dem ProQuest, ingenta och EBSCO. (NewsBreaks 22/10 2001)

Infotrieve blir IEEE's dokumentleverantör och ska också att ha hand om Ask*IEEE, Institute of Electrical and Electronics Engineers dokumentbeställningstjänst på webben, med idag 68.000 artiklar i digital form. Infotrieve har liknande avtal med OECD, CRC Press, Turpion m fl. (EIR 12/10 2001). Sedan Infotrieve tecknat avtal med ännu flera förlag, bl a Oxford Univ. Press, har man 1.3 milj dokument tillgängliga för nedladdning via sin webbplats. (IWR Oct 2001, Nov 2001)

John Wiley länkar 300 tidskrifter till EBSCO Online (NewsBreaks 12/11 2001, EIR 16/11 2001)

SwetsnetNavigator ger nu tillgång till alla Science Direct-titlar (1.200 st). Totalt ingår därmed 6.000 titlar från 192 förlag. (Swets Blackwell 2/10 2001, Online Nov/Dec 2001)

Swets Blackwell köper holländska tidskriftsagenten Martinus Nijhoff International. Konsolideringen fortsätter på alla områden ... (Online Nov/Dec 2001)

1.5 Referensverk, digitalisering, övrigt

Scholarly Electronic Publishing Bibliography i ny version (39) täcker 1.450 artiklar, böcker mm inom området. (info.lib.uh.edu/sepb/sepb.html ... pdf ... doc). (ResearchBuzz 1/11 2001)

XRefer Plus i betatest. Denna betalversion av XRefer ska lanseras i slutet av året och innehåller ca 100 källor/referensverk (XRefer har 55) med totalt 1 milj uppslagsord. Flera av de nya källorna är sådana som inte finns fritt tillgängliga på Internet. (ResearchBuzz 8/11 2001, IWR Nov 2001)

Britannica Concise är en gratis "mini-version" av Britannica. (education.yahoo.com/reference/encyclopedia). (ResearchBuzz 18/10 2001)

Canada Encyclopedia finns nu gratis på webben. (thecanadianencyclopedia.com). (ResearchBuzz 18/10 2001)

160 milj namn när Ancestry.com och RootsWeb.com slår ihop sina "familjeträdsdatabaser". I slutet av 2002 är antalet namn 250 milj. (worldconnect.rootsweb.com) (ResearchBuzz 1/11 2001)

Micromedia digitaliserar Toronto Stars arkiv. 30.000 nummer med 1.9 milj sidor (inkl bilder och annonser) fr o m 1884 görs tillgängliga via en betaltjänst den 1/1 2002. (ResearchBuzz 22/11 2001)

Saztec Europe har köpts av MARC Link Retrospective Conversion. (Online Nov/Dec 2001)

MemoWare har nu över 10.000 dokument för nedladdning till handdator (med Palm, EPOC eller PPC). (ResearchBuzz 22/11 2001)

McGraw-Hill ökade 11 % tredje kvartalet. Av intäkterna om 16 miljarder kr svarade McGraw-Hill Education för 10.5, information och media för 1.9 och finansiella tjänster för 3.7. (EIR 26/10 2001)

Ziff Davis har ekonomiska problem. Tre tidskrifter läggs ner, andra slås samman och personalen minskas med 11 %. (EContent Xtra 6/11 2001)

Information Today köper tidskriften Online. Säljare är Online, Inc. Därmed stärker Information Today ytterligare sin roll inom informationsindustrin. Nyligen köpte man ju ett antal titlar från Bowker. Online startade 1977. Försäljningen är ett led i Online, Inc.s inriktning mot att nå en bredare publik än enbart informationsspecialister. (EIR 2/11 2001, NewsBreaks 25/10 2001)

1.6 Professionell publicering, vetenskaplig kommunikation

Professionell publicering omsatte 140 miljarder kr år 2000, varav online 19 % (27 miljarder kr). Av de totalt 140 miljarder kr som förlagen år 2000 omsatte inom professionell publicering gällde följande: **Böcker:** 52 miljarder kr (38 %), **Online** (produkter och tjänster): 27 (19 %), **Tidskrifter** 24 (17 %), **Nyhetsbrev** mm 18 (12 %), **Kataloger**, guider 15 (11 %), **Övrigt** 4 (3 %). För 1999 gällde följande (totalt 135 miljarder kr): 49, 25, 23, 19, 15 resp. 4 miljarder kr. Uppskattningar för 2001 är (totalt 148 miljarder kr): 56, 29, 25, 18, 16 resp. 4 miljarder kr. "**Legal publishing**" online (med tjänster som LexisNexis och Westlaw) omsatte år 2000 12.5 miljarder kr (vilket är en ökning med 11.8 % från 1999), dvs 44 % av totalen för online (dvs 27 miljarder kr) och en fjärdedel av all "legal publishing". **Teknik/vetenskap** online (med tjänster som Science Direct och ISI) omsatte 8.1 miljarder kr (en ökning med 11 % från 1999), dvs 18 % av totalen för online. **Affärsinformation** online omsatte 3.9 miljarder kr (en ökning från 1999 med 11 %), dvs 14 % av totalen. **E-hälsa** online omsatte 3.4 miljarder kr, dvs 13 % av totalen för online. Detta redovisas i Simba Informations nya "Publishing For Professional Markets: 2001-2002 Review, Trends & Forecast". (EIR 26/10 2001)

Ingentas rapport om användningen av vetenskapliga tidskrifter och artiklar. I ett seminarium kring Ingentas nya rapport "Assumptions versus Reality: User behaviour in sourcing scholarly information" (£ 295) (se även nyhetsbrev 2001:4) sade David Russon (BL) att "Nedgången vad gäller prenumerationer på vetenskapliga tidskrifter orsakas inte av den ökade användningen av enstaka dokument (artiklar) utan av ett kärvt ekonomisk klimat - som lett till såväl höjda priser och minskad efterfrågan". "Uppmuntrande!" tyckte David Worlock (EPS), som kompletterade med att upplysa om att "denna användning har inte heller lett till en minskad användning av tryckta tidskrifter", vilket han sade mot bakgrund av att studien bakom rapporten visar att 80 % av den undersökta populationen läser 1-5 tryckta artiklar per vecka. Worlock påpekade att det är viktigt att skilja på behovet av att söka efter information och behovet av att hålla sig informerad. Rapportens samlade budskap är positivt: "Published academic research is appreciated as never before and demand isn't likely to wane in the near future". (IWR Nov. 2001). (Kommentar: Studien synes vara ytterligare ett värdefullt bidrag i detta heta ämne som ju här i Sverige nyligen belysts bl a genom Ingegerd Rabows m fl intressanta kartläggning av elektroniska tidskrifter (kib.ki.se/info/proj/elec_pub/report_elec_publishing_se.html), också redovisad i TD 56(2001)2 som "Ideals over deals: Den vetenskapliga kommunikationsmarknaden". /LK)

40 av 60 redaktionsmedlemmar hoppar av Kluwer-tidskrift. Det rör Machine Learning Journal (MLJ) och avhopparna är missnöjda med det sätt på vilket tidskriften sprids - institutioner betalar drygt 10.000 kr/år och individer ca 1.200 kr/år - eftersom man anser att detta hämmar åtkomsten från "the machine learning community". Avhopparna erbjuder samtidigt sina tjänster till Journal of Machine Learning Research, vars artiklar läggs ut gratis på webben (prenumeration på själva tidskriften, som ges ut av MIT Press, kostar 2.300 kr/år för institutioner och 500 kr/år för individer). Kluwer har nu svarat med att utlova en rad lättnader, bl a möjlighet till gratis publicering av artiklarna på MLJs webbplats och av författarna själva. (NewsBreaks 22/10 2001)

1.7 "Tasini" (forts från nyhetsbrev 2001:4) och andra "hot"

Gale har tagit bort nära 80.000 artiklar som följd av Tasini-fallet. 70.000 är från tidningar, 8.400 från tidskrifter. Det uppgav George Plosker, Gale, vid Internet Librarian 2001. Factiva har tagit bort "många tusen". I båda fallen rör det sig om ca 0.5 % av de totala databaserna. Referenser och sammanfattningar behålls dock. LexisNexis har tillfälligt tagit bort 13 av Gannetts tidningar. (NewsBreaks 12/11 2001, InfoToday NewsLink 25/11 2001)

Ett andra "Tasini"? Fotografer får rätt mot National Geographic. Enligt ett utslag i en appellationsdomstol i USA i mars har National Geographic Society inte rätt att publicera bilder tagna av de frilansande fotograferna Jerry och Idaz Greenberg i sina CD-ROM-versioner utan att speciellt avtala om detta. USAs högsta domstol vill inte ta upp fallet. Fallet går nu tillbaka till lägre instans för att fastställa ersättningen till Greenberg. Det lutar åt ett nytt "Tasini-fall" och konsekvenserna kan bli att digitaliseringen av t ex tidnings- och tidskriftsarkiv fördröjas och stoppas upp. I många fall är det ju till och med svårt att identifiera vem som är upphovsman till ett visst fotografi! Till skillnad mot i Tasini-fallet stöder därför ALA och andra biblioteksorganisationer denna gång förlaget. (NewsBreaks 22/10 2001)

Robertson mot Thomson - ett kanadensiskt "Tasini-fall". Fallet gäller två artiklar som frilansaren Robertson sålde till The Globe and Mail och som sedan publicerades inte bara i tryck utan också på CD-ROM och online. Inget specifikt hade avtalats om elektronisk publicering. Robertson vann i Ontario Supreme Court of Justice och utgången påverkar sådär 10.000 andra frilansare. Fallet går nu troligen vidare ända upp till högsta domstolen, the Supreme Court of Canada. (NewsBreaks 15/10 2001)

Även kampen mot terrorism minskar tillgången till information online. Såväl enstaka webbsidor som hela databaser har tagits bort pga risker för att informationen kan nyttjas för brottsliga syften. EPA har t ex tagit bort en databas om kemikalier från en av sina webbplatser. (NewsLink 25/11 2001)

1.8 Sökmotorer, portaler

Med gigantiska Wayback Machine kan du söka på webben som den såg ut förut. Det rör sig om ett gigantiskt arkiv med sparade webbsidor från och med 1996. Insamlingen har skett med sökrobotar som hittills gjort ett dussintal "svep" över hela webben. I arkivet kan man skära "skivor" av webben som den såg ut vid valda tidpunkter. 10 miljarder webbsidor finns lagrade och den totala volymen är över 100 TB (terabyte) och växer med 12 TB per månad! Detta kan jämföras med att dagens "fria" lär ha drygt 2 miljarder webbsidor. Om jag minns rätt har Dialog totalt 20 TB i sina databaser. Library of Congress 20 milj böcker skulle i digital form (utan bilder) kräva 20 TB lagringsutrymme. Bakom Wayback Machine står Internet Archive, som stöds av AT&T, Compaq, Xerox PARC, LC, National Science Foundation m fl. (www.archive.org) (NewsLink 25/11 2001, Wayback Machine 24/10 2001)

Nyheter i "nästan" realtid från 3.000 källor i FASTs nya version av AllTheWeb.com. De 3.000 källorna indexeras löpande (inom maximalt två timmar) och i sökresultat presenteras träffar från dessa källor först. FAST täcker totalt 600 milj webbsidor, vilka indexeras inom 9-11 dagar. (NewsBreaks 19/11 2001, ResearchBuzz 13/11 2001)

RocketNews är en sökmotor för nyheter. Den täcker ca 3.000 källor och finns dels i en enklare gratisversion, dels som betaltjänst (ca 1.000 kr/månad). (ResearchBuzz 25/10 2001)

Google indexerar många nya filformat: Powerpoint, Excel, Adobe Postscript, Lotus 1-2-3, Lotus WordPro, MS Word, MS Works, MS Write, MacWrite, RTF och text. (ResearchBuzz 6/11 2001)

Nya sökmotorn Eliyon informerar om 6.4 milj personer och 560.000 företag i USA. Kostnad 100 kr/månad. Informationen samlas löpande in via sökrobotar och därefter extraheras bibliografiska och

andra uppgifter, inkl företag (beskrivning, belägenhet mm). Allt sker automatiskt och däri ligger också Eliyons svaghet, enligt granskningen i (NewsBreaks 23/11 2001)

Sök likalydande ljud i nya sökmotorn Findsounds. Denna nya söktjänst från Comparisonics jämför det egna utvalda ljudet med ljud i sitt index. Ljud kan t ex sökas på basis av valda vågformsbilder av ljud som man lyssnar på. Med hjälp av en ljuduppspelare som finns för gratis nedladdning kan man också öppna en ljudfil och markera den del som man vill nyttja för sökning i Findsounds databas, som innehåller information om 40.000 ljudfiler. (internetbrus.com nov 2001)

Yahoo! och Overture (före detta GoTo) samarbetar om "Pay-For-Performance". Programmet kallas Yahoo! Sponsor Matches och det rör sig om en slags "förädlad" pay-for-placement. Det baseras på Overtures annonsörer, ca 50.000, och innebär chans till visning på Yahoo! (Business Wire 13/11 2001, ResearchBuzz 22/11 2001)

Corporate Yahoo! utvidgas med Northern Lights Special Collection med 7.000 källor i fulltext. (corporate.yahoo.com) (EContent Oct 2001)

Yahoo går fortsatt dåligt. Tredje kvartalets intäkter var 1.75 miljarder kr, dvs nästan är en halvering av förra årets ca 3 miljarder kr. Andelen icke-annonsrelaterade intäkter har ökat från 18 till 20 %. Av detta utgjorde dotcom-företag 23 % - för ett år sedan var andelen 50 %! (CS 12/10 2001)

WebTop är nu borta. Denna "sökmotor" lanserades av Dialog 1999 tillsammans med "funktionen" K-check. Med K-check kunde man plocka en textmassa från skärmen för att nyttja för sökning i WebTop för att finna liknande dokument/webbsidor. (internetbrus.com 9/11 2001)

Sökplassen LII, Librarians' Index to the Internet, får mycket beröm i en recension i Online: "... a prime example of the quality that librarians bring to the Web". (www.lii.org) (Online Nov/Dec 2001)

E-hälsopotaler översvämmas av frågor kring antrax som ett resultat av terroristhoten. Medsite har tillsatt en panel av specialistläkare för att svara på frågor. WebMD har lagt in stora mängder information inom relaterade områden, inkl psykologiska effekter. Medscapes nystartade "kanal" inom bioterrorism har 5-8.000 besökare varje dag vilket gör den till dess 4-e populäraste (mest populär är söksidan, med 35.000 besökare per dag). Söktermen "anthrax" svarar för 10 % av samtliga sökningar. (EIR 19/10 2001)

Information Today lanserar KMWorld Knowledge Community. Ambitionen är att den ska bli en central samlingsplats för hela KM-branschen. (organik.kmworld.com). (NewsLink 25/11 2001)

1.9 Webben

Webbens tillväxt avtar. OCLC rapporterar att det nu finns ca 8.443 milj webbplatser, vilket är 18 % fler än 2000. Tillväxten 1998-1999 var 77 % och 1999-2000 53 %. 47 % av webbplatserna finns i USA och 73 % innehöll engelskspråkigt material. (wcp.oclc.org, Freepint 15/11 2001, ResearchBuzz 11/10 2001)

NetRating har köpt Jupiter Media Metrix - får nästan monopol på nätmätningar. NetRating, som också köper resten av eRatings, omsatte 2000 210 miljarder kr. Jupiter Media Metrix omsatte 1.5 miljarder kr. Efter köpet ägs 60 % av NetRating av holländska förlagsgiganten VNU. (EIR 2/11 2001)

3.6 milj amerikaner har köpt innehåll från databaser privat. 20 milj amerikaner har betalat privat för innehåll på webben. Av dessa har 18 % köpt information från databaser. (Content Intelligence)

Internet via bredband ökar starkt i USA. Abonnemangen har ökat med 104 % från 4.6 till 9.4 milj på ett år. Störst är ExciteHome med 3.8 milj, Time Warner 1.7 milj och AT&T 1.4 milj. Dial-up har

"bara" ökat med 19 % till 48 milj. Störst är AOL med 31 milj lösenord/abonnenter, MSN 4.7 milj, EarthLink 4.2 milj, At&T 3 milj. (EIR 16/11 2001)

1.10 System, verktyg ...

RichLink tillför mervärde till webbsidor. Bakom produkten, som automatiskt strukturerar dokument och skapar länkar mellan sidor och dokument i databaser vid en webbplats, står det nya företaget Sentius (Palo Alto). Som grund används bl a en vokabulär om 3 milj termer inom 15 teknikområden, baserad på ordlistor etc från Academic Press, Merriam-Webster m fl. Bl a skapas "förädlade" länkar som vägledning för användarna. Inxight's LinguistX har också använts. (Information Today Nov 2001)

NewsEdge lanserar "XML on Demand". XOL innebär att informationen från NewsEdge kan levereras till kunderna i XML. Därmed är det enklare att integrera i egna system och gränssnitt. (NewsEdge tillhandahåller följande "White paper" om XML: "XML - A Flexible Language for Re-Purposing Content. The Electronic News Industry and the Future" som kan beställas gratis via web5.newsedge.com/newsedge/url.asp?A=67D3A55A9F825E36&D=1886E319E9D2322D5E38&C=3&T=1&L=1203. Här beskrivs bl a XML-versionerna NITF, NewsML och ICE). (NewsEdge 1/11 2001)

LexisNexis använder iPhrase för företagssökning med naturligt språk. Reed Elsevier har satsat flera hundra milj kr i det nya företaget iPhrase Technologies och ska nu inledningsvis nyttja dess "plattform" iPhrase One Step för gränssnitt mot två produkter. Den ena är Advertising Red Book, reklambranschens "bibel" med information om 24.000 företag som spenderar minst 2 milj kr per år på reklam. Den andra är Directory of Corporate Affiliations, med information om 150.000 företag. Karakteristiskt för iPhrase One Step sägs vara en kundspecifik "kunskapsbas" som gradvis byggs upp på basis av användarnas sökningar. (NewsBreaks 29/10 2001)

LexisONE har valt NXT 3 e-Content Platform (NextPage) som sökmotor (Online Nov/Dec 2001)

Westlaw via NextPage. Westlaw kan nu nås av kunder som har NextPage. (NewsBreaks 29/10 2001)

FAST ska nyttjas av Reuters och T-Online. Reuters ska nyttja FAST för Market Data System och Internet Finance. T-Online är Tysklands största portal. (EContent Xtra 9/10 2001, CS 15/10 2001)

2. Sverige

2.1 Tjänster

PointLex.se startar nyhetsbevakningstjänst. Den juridiska informationstjänsten PointLex.se (som står bakom Post- och Inrikes Tidningar) lanserar i början av december ett dagligt nyhetsbrev med bevakning inom eget valt område (t ex Skatterätt, Civilrätt, Offentlig rätt, Arbetsrätt). Det är försett med länkar till nyhetsreferat - bl a till rättsfall och till domar i fulltext i PDF. (Pointlex 28/11 2001)

PointLex WAP har lagts ner. (PointLex 28/11 2001)

Juridik Idag (Norstedts Juridik) erbjuder nu domar i fulltext i PDF. De utgör ett komplement till de rättsfallsreferat man själv producerar och tillhandahåller för sina abonnenter på nyhetstjänsten Juridik Idag. Det rör sig om rättsfall i urval från alla högre instanser: HD, Regeringsrätt, Kammarrätt, Hovrätt, JO, JK och alla specialdomstolar. (www.njab.se) (Norstedts Juridik 28/11 2001). (Anm: Därmed är det inte mindre än fyra rättsinfo-tjänster som erbjuder domar i PDF, nämligen PointLex (se ovan), NotaBene (som i sina Lex-tjänster förutom urval från högre instanser också har med en del domar från mellaninstanser) samt Rättsbanken (som vidareförmedlar några av NotaBenes tjänster). /LK)

SOU i fulltext via Rättsbanken. SOU-databasen har försetts med länkar till SOU i urval fr o m 1995 i PDF. (InfoTorg Sept 2001)

Rättsbanken via webben har fått index-funktion. Det innebär att användarna enkelt kan bläddra i och söka i databasernas index. (InfoTorg 2001-10-15) (Anm: Precis som förr i tiden! Indexfunktion fanns ju i såväl TTY-, Windows- och 3270-versionerna (3270 lades ner d 1/10)). /LK)

InfoTorg upphör med Brainwave. Orsaken är att Brainwave slutar att erbjuda åtkomst till databaser i Dialog, dvs de som utgjort större delen av utbudet. Brainwave är webbversionen av den amerikanska "intelligenta gatewaytjänsten" EasyNet, som när den lanserades 1985 ansågs som epokgörande. InfoTorg blev svensk representant för EasyNet 1992. Brainwave ägs av Office.com, vars ägare Winstar som nämnts ovan är konkurshotad. (/LK)

InfoTorg WAP har kompletterats med Tele Plus, dvs InfoTorgs version av telefonkatalogen 118118 Online. (InfoTorg 3/2001)

Även svenska, finska och norska varumärken finns nu i SAEGIS. (Compu-Mark 12/10 2001)

Teliaägda Respons talande telefonkatalog 118888 nu en betaltjänst. Den kallas 118888 AutoSvar och kostnad 3:50 för tre frågor. (Respons, DN 13/11 2001, CS 14/11 2001)

Telias e-postkatalog nedlagd. Bland orsakerna är låg användning och dåligt uppdaterade uppgifter (eftersom folk byter e-postadress ofta och glömmer att uppdatera). Postens e-postkatalog lades ner för två år sedan. Andra nedlagda e-postkatalogssatsningar är projekt TISDAG (som jag/Lars rapporterat om tidigare) samt SITO (nuvarande IT-företagen) Polhemprojekt. (Ny Teknik 2001:48, LK)

Ekonomi24 på väg att bli betaltjänst har tappat två av tre användare. Nu återstår 30.000. Detta sedan man sedan början av november krävt att användarna registrerar sig. (E24 16/11 2001)

Smarta agenter. Industry Standard jämför s k smarta agenter: *Agent25* (som bevakar 300-400 nyhets-sidor på nätet; 9.000 kr/år): "Medelklassalternativ". *Botbox* (mjukvara som läggs upp på den egna datorn. Utvecklad av Ericsson; 500 kr): "Ett mycket prisvärt budgetalternativ. Klart billigast på marknaden, när du betalat är mjukvaran din". *GetUpdated* (600 kr/månad): "Dyrare än Botbox med ungefär samma kapacitet". *Get Intelligence* (serverbaserad lösning, förstärkt med personal vid Docere, www.docere.se; 1.500 kr/månad): "Dyrast men mest avancerad". (Industry Standard 15/11 2001)

2.2 Portaler, gratiswebbplatser

Dagens Eko startar webbplats för ekonominyheter. I propositionen för Sveriges Radio, som kommer att leda till att Internetverksamheten blir en del av det offentliga uppdraget, avsätts 20 milj kr för ändamålet. (DIT 8/11 2001)

Vårdguiden.nu lanseras för allmänheten. Den vänder sig till alla som bor i Stockholms län. Bakom står landstinget i samarbete med Infomedica (som samägs med Apoteket). (Länstidningen 6/11 2001)

Offentligajobb ny webbplats för offentliga arbeten. Den kan nyttjas av offentliga organ för att annonsera allt från praktikplatser till fasta anställningar. (Den 29/11 fanns där 47 annonsörer och 271 platser). Bakom står Kommun- och Landstingsförbunden. (www.offentligajobb.se) (CS 24/10 2001)

SkogsForsk ger nu gratis råd om skogsskötsel via sin webbplats. (Ny Teknik 2001:41)

Bestintest.net samlar tester på nätet. Här samlas tester från elva publikationer, bl a DN, Råd & Rön, Foto och Land. Vid starten redovisas 350 tester omfattande 1.700 produkter. (Mersmak 11/2001)

2.3 Affärshändelser

Eniro köper Scandinavia Online - blir stark Internetaktör. Köpet sker i aktier värda 523 milj kr. SOLs försäljning har krymt i takt med bannermarknadens fall, och dess aktie har tappat 97 % av värdet sedan förra året. SOL är med sina fyra portaler (Passagen, sol.no, sol.dk, suomi24.fi) och fyra sökmotorer (evreka.com, evreka.fi, kvasir.no, kvasir.dk) och 7 milj unika besökare i månaden det klart största portalbolaget i Norden. Inte minst mot bakgrund av sin styrka på katalogmarknaden (med bl a Gula Sidorna) blir Eniro förutom beträffande e-handel därmed en kraft att räkna med även på onlinemarknaden. (DI 6/11 2001, DN 21/11 2001, DIT 8/11, 22/11 2001, CS 28/11 2001)

Observer har köpt amerikanska Bacon's. Köpesumman är nära 1 miljard kr. Bacon's är USAs näst största mediebevakare och omsätter ca 400 milj kr/år. Därmed befäster Observer sin ställning som världsledande i sin bransch och den enda som agerar globalt. Man har egen verksamhet i elva euro-peiska länder samt i USA och Kanada och omsätter 1.7 miljarder kr. (TT 14/11, Wayfarer 29/11 2001)

PrioInfo blir eget affärsområde inom BTJ fr o m år 2002 med säte i Sundbyberg och Lund. Man har ca 2.200 kunder och omsättningen beräknas bli 200 milj kr. Utöver ett antal onlinetjänster och databaser erbjuder PrioInfo nu också Wileys e-böcker. (PrioInfo 2001-11-19, Biblioteksbladet 2001:8/9)

Percico/Perco har övertagits av BiC (BiblioteksCentrum i Växjö). (Swets Blackwell 2/10 2001)

Ecovision nu även i Danmark i och med att man ska utveckla en Internettjänst med börs- och finansinformation åt Basisbanks kunder. Man finns redan i Sverige, Norge och Finland. (CS 26/11 2001)

2.4 Legalt

Svensk Upplysningstjänst (SvU) vann även i kammarrätten - nu följer konkurrenterna efter med kreditupplysning på webben utan omfrågadkopia. Kammarrätten fastställde länsrättens dom om att kreditupplysningsföretag som ger ut papperstidningar har rätt att erbjuda kreditupplysningar på privatpersoner utan s k legitimt skäl och utan att omfrågadkopia går ut. Allt talar för att konkurrenterna D&B och KreditFakta följer efter (december?). Även UC överväger detsamma. Datainspektionen överklagar nu till Regeringsrätten och ska dessutom verka för en lagändring. Men en sådan tar tid. (SvU 6/11 2001, CS 12/11, 21/11 2001, Metro 13/11 2001, Datainspektionen 20/11 2001, DN 22/11 2001, Mail-It 22/11 2001)

Föreskriften om utlämnande av teleadresser i kraft. Den 1 december börjar PTS föreskrift om teleoperatörernas skyldighet att lämna ut sina abonnentregister till de som önskar använda dem för nummerupplysningsändamål att gälla. Men i praktiken återstår ett hinder: att få operatörerna att lämna ut dem till självkostnadspris. Detta kräver en lagändring som kan ske tidigast i maj. (DIT 8/11 2001, CS 14/11 2001, Dagens Industri 31/10 2001)

Nättidningar får samma grundlagsskydd som "vanliga" tidningar. Det föreslår regeringen. Förslaget härstammar från Justitiedepartementet och granskas nu av lagrådet. (Dagens IT 22/11 2001)

2.5 E-medier, intranätprodukter, övrigt

E-böcker lånas mer än tryckta. Det gäller i alla fall vid Göteborgs universitetsbibliotek. På årsbasis lånas en viss titel som e-bok 4.3 gånger och i tryckt form 2.3 gånger. (Mats Cavallin 20/11 2001)

Vill ha momsen sänkt på e-medier. Förläggarföreningen och Tidningsutgivarna ska driva frågan om sänkt moms inte bara på tryckta tidskrifter och böcker. (CS 15/10 2001)

Gula Sidorna blir Intranättjänst. Eniro tar med hjälp av Mogul.com fram en version av Gula Sidorna för företag etc som vill integrera tjänsten i sitt intranät. Även privatpersoner ingår. (CS 31/10 2001)

FindEngine är namnet på Hapax' "språkstyrda" söksystem. Det svenska programvaruföretaget Hapax (se nyhetsbrev 2001:2 och 2001:3) har nu namngett sin produkt. (Hapax 2001-09-27)

Softbool nytt svensk söksystem. Bakom Softbool, bildat i somras, står 4 personer med bakgrund bl a i OptoSof, Sema InfoData, Mogul.com och Virtual Genetics. (Att utveckla söksystem är inne! /LK)

Lvis nytt system för läkemedelsinformation. Lvis står för Läkemedelsverkets Informationssystem, som utvecklats för en nationell databas över läkemedel. (CS 26/11 2001)

Nationella vägdatabasens första version klar i december. Den produceras av Vägverket i samarbete med bl a Lantmäteriverket och Kommunförbundet. Det är ingen tjänst i sig utan rådata som kan köpas av "förädlare" för ca 40.000 kr/år plus avgift för uppdateringar/royalty. (Industry Standard 15/11 2001)

2.6 PTS om internetmarknaden

Internetmarknaden i Sverige ökar starkt. Det visar Post- och Telestyrelsens nya rapport Svensk Telemarknad. Den totala omsättningen på Internetmarknaden var 2.5 miljarder kr under första halvåret 2001. Detta ska jämföras med 3.5 miljarder kr för helåret 2000. De genomsnittliga intäkterna per kund har stigit med 33 % på ett år. Intäkterna från minutbaserad trafik sjunker och var första halvåret nere i 52 % av totalen.

Det finns över etthundra Internetleverantörer på den svenska marknaden! Antalet Internetabonnenter var vid halvårsskiftet nära 2.77 milj, en ökning med 31 % på ett år. Av dessa var 2.43 privata och 340.000 företag. Ca 79 % nyttjar modemuppkoppling, 5 % ISDN och 16 % bredband (ADSL, kabel-TV etc). Vartannat hushåll har åtkomst till Internet. Omkring 360.000 privata kunder var bredbandsuppkopplade (ungefär lika fördelat mellan ADSL, kabel-TV och Ethernet-LAN).

Rapporten redovisar också att den totala omsättningen på telemarknaden under första halvåret 2001 var 21.2 miljarder kr, varav 37 % från mobilsidan. Antalet SMS var 463 milj, 188 % fler än föregående år! Det gav operatörerna en intäkt på en dryg halv miljard kr. (Rapporten finns gratis vid www.pts.se) (PTS 23/11 2001, CS 26/11, 28/11 2001, DIT 22/11, 29/11 2001, Mail-IT 29/11 2001)

2.7 Några kommentarer till diskussionen om att ta betalt för tidningar på webben

Jag berättade i förra nyhetsbrevet om nätannonsmarknadens ras och att allt fler tidningar m fl överväger att ta betalt för (delar) av sitt innehåll på webben. Hittills har få vågat. "Problemet" är att man har vant webbanvändarna vid att det ska vara gratis. Och att det är en djupt rotad föreställning vittnar inte minst annars klarsynte krönikören Monica Renstig om när hon skriver följande i Computer Sweden (26/11 2001): *"Jag hatar att DN inte har ett fungerande tidningstextarkiv. Alla artiklar ligger elektroniskt lagrade sedan decennier - men tjänsten marknadsförs inte hos DN, till skillnad mot de flesta andra tidningar i landet. Det går att få tillgång till textarkivet, men det är jättedyrt Ledningen sitter på ett värde som de inte förstått värdet av."* Ja, vad säger man? Speciellt den sista meningen är notabel, ty det är ju just för att DN har insett sitt värde som man tar betalt - via PressText!

Apropå notabla uttalanden kan jag inte låta bli att förundras över de högljudda kraven från många håll om att teleoperatörerna måste dela med sig av sina intäkter till innehållsleverantörerna för att deras tjänster ska kunna fortsätta att vara gratis. En slags skatt eller licensavgift på Internetanvändning ...

Men man har glömt en "detalj": Vilka ska få del av "subventionerna"? Alla som startar en webbplats med "innehåll"? Eller bara tidningar? Dagstidningar? Räknas gratistidningar som Metro in? Landsorts-

tidningarna? Branschriktade medier som Dagens Industri har nämnts. Ny Teknik, Nätvärlden och Dagens Medicin då? Räknas Internet World och Maxi Mobile Magazine till yrke eller hobby? Kan TD på nätet få del av subventionerna? Och sist men inte minst: onlinetjänsterna! Som f ö aldrig nämns i diskussionerna. Trots att de i decennier har klarat sig på just det som de "nya" inte anses klara: att överleva på sitt innehåll. Intäkt i Sverige: 2 miljarder kr/år ... Kanske har det med värdet att göra?

Computer Sweden tillhör förresten en av de tidningar som kommit till skott och beslutat att börja ta betalt (eller begränsa åtkomsten till prenumeranterna). Trots det intryck man får av Monicas uttalande så har Computer Sweden klargjort varför gratisätandet på webben nu är över. Andra som fattat samma beslut är Dagens Industri, Aftonbladet, Bohusläningen (som redan börjat ta betalt). Därtill utreds detta av ett 30-tal tidningar, bl inom det gemensamma utvecklingsbolaget Citygate. Även ett 30-tal affärswebbplatser är på väg att ta betalt. (Industry Standard 18/11 2001, Metro 6/11 2001, Näringsliv 2/11 2001, Ny Teknik 2001:48, CS 24/11, 26/10, 7/11, 21/11, 26/11 2001)

3. Några ord om mobilt Internet

Samtliga stora teleoperatörer i Sverige erbjuder nu GPRS. Och efter ett priskrig i november kostar det inget extra - i alla fall under tiden fram till i vår. Nu gäller det bara att telefoner med GPRS sprids Och utbudet är det inget fel på: modellerna formligen väller fram. Ändå tycks det som om lyftet för mobil åtkomst till Internet inte kommer i och med mobiltelefoner och WAP: det är fortfarande alltför krångligt och skärmarna för små.

Nej, nu lutar det allt mer åt att det blir handdatorer med telefonmöjlighet (t ex kombinerade från Handspring, Samsung, Mondo eller sådana som kan förses med GSM/GPRS, som Compaqs Ipaq och många, många fler) eller mobiltelefoner med handdatormöjlighet (t ex Nokias uppmärksammade 9210 Communicator) - som kommer att stå för genomslaget. Och då blir det inte med WAP som protokoll utan den "vanliga" webben, dock med specialdesignade gränssnitt (något som är relativt enkelt för t ex onlinetjänsterna att utveckla. Westlaw har gjort det för hela sin tjänst. InfoTorg håller på. M fl.)

Nej, WAP har verkligen gått ner på sparlåga. Min inventering inför mitt föredrag på TLS höstkonferens var verkligen nedslående: Ett flertal av de satsningar som annonserades för 1-2 år sedan har aldrig realiserats. Befintliga "WAP-platser" har lagts ner (här i Sverige t ex PointLex) eller hålls inte uppdaterade. Det känns som om att vändpunkten kom i april i år. Fram till dess höll många fortfarande fanan högt och man (inkl undertecknad) ville inte instämma i att WAP var en flopp. Men nu känns det så ...

Men det innebär inte att WAP är dött! Nej då! Förutom en stor användning för företagsspecifika ändamål, som åtkomst till kundregister, prislister, lager etc, och för banker - som tillsammans har ca 20.000 aktiva WAP-användare - finns många bra "WAP-platser" även bland tidningar (med Aftonbladet och Computer Sweden i särklass bland de svenska), andra media (t ex SVT Text) och onlinetjänster.

Bland utländska onlinetjänster kan utöver finanstjänster som Reuters och Bridge nämnas t ex Hoover's (som vad jag förstår har alla sina företagsuppgifter tillgängliga), AOL och (som kuriosas) italienska Dematel (med Medline (!) gratis). Bland de få svenska kan nämnas D&B och InfoTorg, där den sistnämnda f ö försetts med ännu en tjänst: Tele Plus (InfoTorgs version av telefonkatalogen 118118 Online). InfoTorg WAP innehåller sedan tidigare SPAR, företagsregistret Basun Plus och Bonniers KreditFakta.

Så finns det sökmotorer för WAP. De flesta som byggts speciellt för WAP har lagts ner (t ex Gelon) eller hålls inte uppdaterade. Men kvar finns några WAP-versioner av de som är stora på webben. Här bedömer jag Google som "outstanding". Via Google WAP kan man också komma åt hela den del av webben som Google indexerat! Det som visas är förstås bara webbplatsernas texter, men ändå! Yahoo! finns också via WAP.

Totalt lär det finnas ca 12.000 "WAP-platser" med 8 milj sidor. Inte så mycket jämfört med webben - men det är ändå rätt enorma resurser man har tillgång till i sin lilla mobil: I Sverige flera tidningar, SVT text, namn, adress mm till 8 miljoner svenskar, data om 750.000 företag och organisationer, 6 milj telefonnummer Och så förstås en och en halv miljard webbsidor via Google!